

Függelék
a sajtóvita jegyzőkönyvéhez.

I.

Napirendi javaslatok

1./ A napirend előtti javaslat a vitevezetökhöz:

Az eddigi tapasztalatok alapján láthatjuk, hogy a Petöfi Kör vitái széleskörü érdeklödést váltanak ki, s a jelenlévök köre messze túlterjed az egyes szakmai csoportokon. Különösen áll ez a jelenlegi vitára, hiszen a sajtó és a tájékoztatás kérdései nemcsak az újságírókat és a rádió riportereket, hanem az egész olvasóközönséget érdeklö problémák. Természetes, hogy egy ezres nagyságrendü hallgatóságból hozzászólásra a nagy tömegben jelentkezőket a vitavezetőség szelektálja, de kívánatos lenne, ha - már csak egymás jobb megismerése végett is - értesülnénk arról, kik szeretnének hozzászólni.

Javasoljuk tehát a következőket: a vita megkezdése előtt s az egyes felszólalások befejezése után a vitavezetőség közölje a felszólalásra korábban jelentkezőket, illetve az utolsó közlés óta jelentkezőket nevét. /13 aláírás/

2./ Elvtársak! Nem lenne úgy helyes és igazságos, ha a vitavezetök válaszolnának és előbb azok kapnának szót, akik jelentkeztek? Nem hamisíthatja meg ez a módszer a vitát? Tisztelettel kérdezi: Zelk Zoltán.

3./ Az ilyen elnökléstől, amely így taktikázik a jelentkezés sorrendjével -: lehull, lehullott a demokratizmus álarca. Persze, az ilyen emberek túl gyenge legények ahhoz, hogy befoghassák pörös számat. Zelk Zoltán.

4./ Ugy gondolom helyes lenne közölni a hallgatósággal, hogyan kell most itt szót kérni. Emellett ismertetni kellene az elnöknek, hogy eddig kik kértek szót. Így a hallgatóságnak módja lenne a vitavezetöt ellenörizni. Lócsei [Pál].

5./ Kérjük az elnökséget, hogy rendezögárdisták segítségével vezessék a mikrofonhoz a közbekiabálokat, hogy ne tud-

ják provokációkkal megzavarni eddig rendben lefolyt vitáink sorozatát. Horváth Józsefné, Kovács Júlia.

6./ Tekintettel az idő előrehaladottságára, és a még hátralévő sok-sok felszólalásra, kérjük a vitát holnap, vagy holnapután este lefolytatni. /19 aláírás./

7./ Javaslom a téma fontosságára, és a nagyszámu felszólalóra való tekintettel, hogy ezt a vitát holnap folytassuk. Szó lehet arról is, hogy mához egy hétre, ugy ez legyen a napirendi pont. Kozák Miklós mérnök, Muegyetem.

8./ Mivel éjjél van és így már csak két-három felszólalásra kerülhet sor, javaslom, hogy legkésőbb 1 órakor fejezzük be az értekezletet és néhány nap mulva folytassuk.

9./ Javaslom, hogy a zavaró közbefszozókat vezessék ki, annál is inkább, mert a közbeszozókat csak a terembe ülő kisebbség hallja. Nagy Balázsne.

10./ Mondjátok meg azt is, hogy a szövevségi vitában szót kapnak, akik jelentkeznek. Vadász [Ferenc]. /A Magyar Ujságírók Szöveségének főtitkára./

II.

Beküldött kérdések.

1./ A kormányprogramkor, sőt a márciusi határozatkor is azt mondták, hogy nem lesz baja annak, aki a kormányprogramért kiáll. Nos, 30-40 ujságíró fejébe került. Nekem is. Velünk mi lesz? Olvashatatlan aláírás.

2./ A hallgatóság eddig nem kapott választ arra a kérdésre: Mi a helyzet Nagy Imrével? Kérjük, hogy a Központi Vezetőség valamely jelenlevő tagja reflektáljon erre a kérdésre. Nem lehet nem meghallani, vagy nem tudomásul venni a jelenlevők nagy részéből a felmerülő kérdést, ez semmibevevése lehetne az embereknek. Gál.

3./ Horváth és Mocsár elvtársaktól hallani szeretnénk mit fog a Szabad Nép írni az itt elhangzottokról! /12 aláírás/

4./ Nem kívánok felszólalni, ha két kérdésre választ lehet kapni: Mi van a pár hónapja elindult "szocialista humanizmussal", amiről újra néma csend van. 2./ Mi van Ember Györggyel és a becsületes emberi hang leveleivel. Az üzemekben nagyon várjuk, hogy ismét hallhassuk. Kertész Kálmán.

5./ Mi az oka annak, hogy a Szabad Nép a XX. kongresszus eredményeként könyvelte el azt, hogy az RM-ben visszahelyezték Marinák László elvtársat vezetőnek, akkor, amikor Marinák elvtárs visszahelyezése már két éve megtörtént? Máté György [mérnök].

6./ Megfelel-e a valóságnak az, hogy Hruscsov elvtársnak a kongresszusi beszámolója sokkal részletesebb volt, különösen Sztálin hibáival kapcsolatban, és ezt a beszámolót a nyugati lapok folytatólagosan leközlötték. Mi a beszámoló rövidített részét ismertük meg a sajtó által, amely a Szabad Nép-ben és később kötésben is megjelent.

Kérdés, miért nem tudhatták a pártfunkcionáriusok, az aktívák, a párttagok azt, amit a nyugati lapok már részletesen leközltek.

Szintén a tájékoztatás hiányával függ össze, hogy bizalmas levél tartalma - amely a sztálini politika bírálataival van összefüggésben - a parlamentben 1.800 legmagasabb beosztású párt és állami funkcionárius előtt lett ismertetve, akik között voltak pártonkívüli állami hivatalok és intézmények vezetői is.

Kérdés: Ami egy pártonkívüli előtt lett ismertetve, arról miért nem tudhatnának a pártegység gerincét kitevő funkcionáriusok és a párttagok összessége.

Mikor és melyik folyóiratban fogja a sajtó leközlöni Togliatti elvtárs teljes szövegű nyilatkozatát, amelynek tudvalevően csak egyes kivonatos részei jelentek meg a Szabad Nép-ben, míg a nyugati lapok erről sokkal bővebben vannak informálva. Ferenci Pál Ruházati Exportcikk Nagykereskedelmi Vállalat igazgatója.

7. Vas Zoltán kezéhez! Mi a véleménye az ország gazdasági helyzetéről és ki a felelős ezért?

III.

J a v a s l a t o k

1./ Tekintettel a Petöfi Kör vitaestjeinek nagy politikai jelentőségére, másrészt hivatalos hírközlésünk jelenlegi állapotára, teremtsen a Petöfi Kör vezetősége szervezeti és anyagi lehetőséget arra, hogy fő vidéki városaink, vidéki

tudományos és kulturális intézményeink értelmiségi ifjúságának képviselői résztvehessenek rendszeresen a vitákon. Kerekes Gábor a Debreceni Opera társulat magánénekese.

2./ Javaslom, hogy a DISZ Petőfi Köre kérjen lap engedélyt és indítsa meg a fiatal értelmiség politikai hetilapját. Bizonyára, sok újságíró, író, tudós vállalkozna arra, hogy írjon ebbe a lapba. Kérem, hogy a vitavezető elsősorban Horváth elvtárs foglaljanak állást: támogatnák-e a Petőfi kör lapengedély-kérését? Ha anyagi nehézségek merülnének fel, akkor indítson a Petőfi kör előzetes előfizetés gyűjtést, hadd derüljön ki; hányan kívánnák olvasni ezt a lapot. Kérem a Petőfi kör vezetőségét, a nyilvános vitaeseteken időről-időre számoljon be, hogyan áll a lapengedély ügye. Kornai János.

3./ Hozzák ki holnap szórul szóra Méray elvtárs felszólalását nyomtatásban. Kérem a javaslatot a jelenlévőkkel ismertetni.

4./ Javaslat az elnökséghez, kérem felolvasni! Losonczy elvtárs éppen most beszélt arról, hogy több és jobb újságokra van szükség, milyen jó lenne, ha volna egy újságja a fiatal értelmiségnek, amely többek között - a Petőfi kör üléseiről is beszámolna. Legyen lapja a Petőfi körnek. Vizsgálja meg ennek lehetőségét a kör vezetősége.

5./ 1./ A "tájékoztatás" az igazságnak meg nem felelően a Rajk ügyben nagyon is megvolt. Most az igazságnak megfelelő tájékoztatás teljesen hiányzik. Megérett a helyzet egy Fehér Könyvre / vagy Fekete?/ az összes rehabilitáltakról, Péter Gábor és kisebb társai tevékenységéről. 2./ Javaslom, Közvélemény Kutató Intézet szervezését, erős társadalmi ellenőrzésű vezetéssel. 3./ Javaslom, Magyar-Lengyel, Magyar-Csehszlovák, Magyar-Román, Magyar-Bolgár, Magyar-Jugoszláv társaság megszervezését. Miért nem kaphatók a magyar nyelven megjelenő Jugoszláviai lapok? 4./ Napilapjaink külalakja /Magyar Nemzet, Népszava/ röviden szólva botránys. A Szabad Nép mellett egyetlen nagyformátumu lapunk a Tájékoztató Iroda lapja volt. Illő lenne, ha most a Népfront lapja nagy formátumu lapot kapna. Ditrói Ákos építészmérnök.

6./ Hozzászólás a magyar sajtó problémáival kapcsolatban. Két dologhoz szeretnék hozzászólni egész röviden: 1./ a Petőfi kör eddigi vitáit sokszorosítsák, /litografálva/ és adják ki. 2./ Egy új ifjúsági lap kiadását javaslom, a Petőfi kör kiadná az értelmiségi ifjúsági új lapját, a lap hetenként jelenne meg minden érdeklődési kört kielégítő rovatokkal. Miért javaslom ezt a lapot? Nagyon sok ok kényszerít erre, először is helyes, ha új utat kezdünk: öntsünk tiszta vizet a pohárba és ezzel a bizalmat megnyerjük. Indulásnál úgy a lap nevének, mint az új szerkesztőbizottságnak hitele legyen, mert Nomen est omen. Ezzel a fejlődést meg tudnák gyorsítani. Másodszor az újság foglalkozzon az ifjúság valódi problémáival és így váljon vonzóvá, legyen a viták orgánuma. Harmadszor a lapra azért van szükség, mert az ifjúság nevelését /amit az eddigi sajtó segített elrontani/ helyes irányba kellene vinni ezen lap segítségével. Én oktató vagyok és nagyon sokszor találkozom a nevelésben nehézséggel. Mik ezek a nehézségek? Nagyon sokfélék ezek, és a magyar sajtó sokat segített ezek kifejlesztésében pl.: a cinizmus, a formalizmus, fogalomzavarás, hazudozás, kétarcúság, cél és eszköz összekeverése, önállótlanág, opportunizmus, egoizmus, kontárkodás, és középszerűség kultusza. Ezeknek a tulajdonságoknak lefaragásában szükség van egy új sajtóorgánumra, amely sajtó nem a régi, hanem az új hangot üti meg. Prágai Dezső egyetemi tanársegéd. Bp. VIII. Puskin utca 9.

IV.

Időhiány miatt nem kaptak szót.

Zelk Zoltán, költő

Kiss Károly, költő

Szirmai István, az Esti Budapest főszerkesztője

Molnár László

Gedeon Pál, Népszava

Vajna János, MTI

Lénárt Gábor, újságíró

Soproni János

Várkonyi Endre, újságíró

Zentai Béla, mérnök, minisztériumi főenergetikus
dr. Gyenes Rózsa, író, hírlapíró
Tisza József, tsz. tanács titkársága
Vass Tibor, Jogi kari professzor
Pethő Tibor, a Magyar Nemzet külpolitikai rovatvezetője
Gárdos Miklós, Magyar Nemzet
Pongrácz Zsuzsa, Művelt Nép
Krassó György
Gombó Pál, Magyar Sajtó
Csatár György, Szabad Nép
Horváth Zoltán, Népszava
Gimes Miklós, újságíró
F. Hari Márta, újságíró szakos egyetemi hallgató.
Ember György, Magyar Rádió
Lendvai Pál, újságíró
Pálóczi Horváth György, Irodalmi Ujság
Gömöri Endre, Rádió
Gábor Pál, Népszava
Horn Miklós, tanár, a szombathelyi Vasvári Kör vezetőségi tagja
Csató István, Szabad Ifjúság
Török Júlia, Népszava
G. Vészi János
Kis Csaba, MTI
Patkó Imre, Szabad Nép
Frenkel Andor, tanár
Récsi Róbert (?)
Puskás Gyula, Szabadság
Földes Péter, Magyar Rádió
Gyertyán Ervin, Népszava
Radó István, Szabadság
Reisman János, fotóriporter
Fazekas György
Vajda Gábor, Néphadsereg

Szecske Tamás, Marx Károly Közgazdaságtud. Egyetem
Szentés Tamás, Közgazdasági és Jogi Kiadó
Prágai Dezső, Orvostudományi Egyetem
Bácskai Tamás, Pénzügyi Szemle
Hernádi Tibor, Néphadsereg
Erdős Péter, újságíró
Szilágyi József
Korolovszki Lajos, MTI
Szász János, lengyel tudósító
Szilvási Lajos, újságíró
Eörsi István, költő
Sándor András, újságíró
Libik György, Építésügyi Minisztérium
Móricz Zsigmond I. éves újságíró szakos hallgató
Sztodulka László a XV. magyar Petőfi partizán rohambrigád
volt haditudósítója.
Fencsik Flóra, Magyar Nemzet
Kertész Kálmán, vegyipari munkás
Polgár István, MTI
Pataki Ferenc VIII. pártbizottság munkatársa
Dobozy Imre, Szabad Nép
Novobáczky Sándor, Magyar Nemzet
Demeter Imre, újságíró
(Hegedűs B. András összeállítása, 1956.)

Abody Béla:

ELHANGZOTT VOLNA A PETŐFI KÖRBEN

Azzal kezdem, bemutatkozásképpen, hogy öt éve egy kemény Nem tart életben. Kemény Nem a szektás irodalompolitika ellen. Abban a rendkívüli szerencsés helyzetben vagyok, hogy e tekintetben minden sorsom — suta, készületlen sorok, kezdő író sorai — a hátam mögött áll. Ez jó érzés, mert az ember nyugodtan alhat, és ez, higgyék el, sokat ér. Éppen ezért egy kicsit kínosan érzem magamat a nagy írói egységben,